

9.5 EDITOR ZAPISA

Editor zapisa u prozoru **Normativni zapis (CONOR)** funkcioniše slično kao editor zapisa u prozoru **Bibliografski zapis**.

U meniju **Zapis** na raspolaganju su metode za upravljanje normativnim zapisima, kao što su uređivanje zapisa, kreiranje zapisa, priređivanje zapisa u novi zapis, preuzimanje zapisa, brisanje zapisa, programsko proveravanje zapisa, privremeno pohranjivanje zapisa, pohranjivanje zapisa kao šablona za novi zapis i pohranjivanje zapisa. Izostavljene su metode koje ne dolaze u obzir u radu s normativnim zapisima.

Prilikom kreiranja i uređivanja zapisa za lična imena katalogizatori imaju pristup različitim skupovima polja. Koja polja možemo uređivati zavisi od više faktora.

- Podatke o varijantnim pristupnim tačkama, bez obzira na privilegije, možemo dodavati u sve normativne zapise.
- Ako nemamo privilegiju CAT_NEWPN, možemo da uređujemo samo ograničeni skup polja koja su dovoljna za kratke normativne zapise, i to samo u sledećim slučajevima:
 - kada kreiramo novi zapis;
 - kada uređujemo postojeći zapis, samo ako odgovornost za zapis nije preuzela druga biblioteka i ako zapis još nije uređivao katalogizator s privilegijom CAT_NEWPN.
- Ako imamo privilegiju CAT_NEWPN možemo da uređujemo sva polja u zapisima, ali ne možemo da uređujemo polja u zapisu za koji je odgovornost preuzela druga biblioteka.
- Ako imamo privilegije CAT_NEWPN i CAT_CONOR možemo da uređujemo sva polja u svim zapisima.

Prilikom kreiranja i uređivanja zapisa za nazive korporacija mogućnosti za uređivanje polja su drugačije.

- Ako nemamo privilegiju CAT_NEWCB, normativne zapise za korporacije ne možemo ni da kreiramo, ni da uređujemo, a u normativne zapise takođe ne možemo da dodajemo podatke o varijantnim pristupnim tačkama.
- Ako imamo privilegiju CAT_NEWCB, možemo da:
 - uređujemo sva polja u zapisima, ali ne možemo da uređujemo polja u zapisu za koji je odgovornost preuzela druga biblioteka.
 - dodajemo podatke o varijantnim pristupnim tačkama u sve normativne zapise.
- Ako imamo privilegije CAT_NEWCB i CAT_CONOR, možemo da uređujemo sva polja u svim zapisima.

Nazive polja i potpolja, koja su na raspolaganju za uređivanje, ispisana su plavom bojom, a zelena boja označava da nemamo mogućnost da uređujemo.

9.5.1 Upravljanje zapisima

9.5.1.1 Metoda Uredi zapis

Uređivanje postojećih normativnih zapisa odvija se na sličan način kao uređivanje bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Uredi zapis**.

9.5.1.2 Metoda Kreiraj zapis

Novi normativni zapis kreiramo samo ako on u normativnoj bazi podataka još ne postoji. Kreiranje normativnih zapisa odvija se na sličan način kao kreiranje bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

9.5.1.3 Metoda Preuzmi zapis

Preuzimanje normativnih zapisa odvija se na sličan način kao preuzimanje bibliografskih zapisa iz stranih baza podataka. Koristimo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

9.5.1.4 Metoda Priredi u novi zapis

Kreiranje normativnih zapisa priređivanjem sličnih normativnih zapisa odvija se na sličan način kao kreiranje bibliografskih zapisa priređivanjem sličnih bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Priredi u novi zapis**.

U novi normativni zapis možemo da priredimo samo zapise za nazive korporacija.

Upozorenje:

Prilikom prenosa sadržaja izabranog zapisa, u editor se ne prenose polja 035, 990 i 992.

9.5.1.5 Metoda Izbriši zapis

U normativnoj bazi, metoda **Zapis / Izbriši zapis** aktivna je samo izuzetno. Zapisi se mogu brisati samo tokom redakcije normativne baze, kada normativna kontrola još nije uspostavljena. Kada se normativni zapisi jednom povežu s bibliografskim zapisima, brisanje više nije moguće, a dupliranim normativnim zapisima treba odrediti status *izbrisan* (v. pogl. 9.10).

9.5.1.6 Metoda Promeni masku za unos

Način menjanja maske za unos isti je kao u prozoru **Bibliografski zapis**, a razlikuje se samo skup podataka u masci (v. pogl. 7.1.11).

Za normativne zapise, za sada su pripremljene sledeće maske za unos:

- PN – lična imena
- CB – korporacije

9.5.2 Unos pomoću numeratora

U pojedina potpolja brojevi se prepisuju s numeratora.

Uslov

Numerator mora da bude definisan (v. pogl. 12.1.9.1).

Postupak

1. Otvaramo odgovarajuće potpolje (npr. 992b).
2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Aktiviraj numerator <naziv numeratora>**.

U polje za unos upisuje se sledeći broj s numeratora.

Upozorenje:

Ako je za isto potpolje definisano više numeratora, najpre moramo da izaberemo odgovarajući numerator.

3. Zatvorimo potpolje.

9.5.3 Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/A formata

U nastavku je detaljno opisan unos u neka polja COMARC/A formata kod kojih postoje određene specifičnosti.

9.5.3.1 Podaci o izvoru (810)

Podatke o izvoru, koji smo upotreбили prilikom određivanja oblika imena u normativnoj ili varijantnoj pristupnoj tački, u normativni zapis možemo dodati i programski. Ti podaci se u obliku bibliografskih podataka automatski prenose iz zapisa u COBIB-u ili iz zapisa u editoru u prozoru **Bibliografski zapis**.

Postoji više postupaka.

- Uslov** Editor u prozoru **Bibliografski zapis** je prazan.
- Postupak** Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.
1. Otvorimo potpolje *810a – Podatak o publikaciji*.
 2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi podatke (COBISS.XX-ID)**.
Otvara se prozor **Podaci o izvoru**.
 3. Kod "COBISS.XX-ID" upišemo identifikacioni broj bibliografskog zapisa.
Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.
U polje za unos upisuju se podaci o izvoru iz zapisa u COBIB-u.
 4. Zatvorimo potpolje.

Uslov U prozoru **Bibliografski zapis** u editor je učitani zapis koji uređujemo, a zapis sadrži sve osnovne bibliografske podatke koji su nam potrebni prilikom navođenja izvora.

- Postupak** Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)** u kojem uređujemo postojeći normativni zapis.
1. Dodamo potpolje *810a – Podatak o publikaciji*.
 2. Otvorimo potpolje 810a.
 3. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi podatke iz zapisa za uređivanje**.
U polje za unos prenose se podaci iz zapisa koji uređujemo u editoru u prozoru **Bibliografski zapis**.

Savet:

U zapis možemo dodati (i) podatke iz drugog bibliografskog zapisa, tj. zapisa koji nije učitani u editor u prozoru **Bibliografski zapis** (v. korake 2 i 3 u gornjem postupku).

4. Zatvaramo potpolje.

Mogućnosti... Prilikom kreiranja novog normativnog zapisa, bibliografski podaci iz editora u prozoru **Bibliografski zapis** automatski se upisuju u potpolje 810a.